

REPRESSIONS, EXCLUSIONS I VIOLÈNCIES MASCLISTES

Kit contra les violències masclistes online

Núria Vergés Bosch, DonesTech

Aquest KIT, elaborat des de DonesTech amb el suport de l'Ajuntament de Barcelona, l'associació de Dones per a la Recerca i l'Acció, ALIA, i la Universitat de Barcelona, permet conèixer les violències masclistes online i avançar cap a unes relacions digitals lliures i segures per a totes. Des d'una posició crítica i feminista, s'introdueixen les violències masclistes online i, sobretot, es posen a disposició de les usuàries una sèrie de propostes, recursos i iniciatives per tal que ens cuidem, ens defensem, contrarestem i alteractuem davant d'aquestes violències.

Aquest KIT resultarà molt útil per a les dones i persones LGTBIQ*, especialment per aquelles dones violentades, però també les destacades, les feministes i dissidents sexuals i de gènere que es veuen afectades per aquestes violències online de forma creixent. Us animem a utilitzar aquest KIT tant de forma preventiva com reactiva i esperem que us sigui d'utilitat.

Descarrega't el KIT en versió PDF amb imatges, dades il·lustratives i continguts extra, com ara recursos interactius, eines online, enllaços d'interès i activitats.

[Kit contra les violències masclistes online](#) [Descarrega-te'l](#)

1. Les TIC també són portadores de gènere

Les tecnologies de la informació i comunicació, especialment internet i les xarxes socials, són crucials per entendre el desenvolupament de les societats actuals. Tenen a veure amb com ens comuniquem, cuidem, organitzem, treballem, amb les amistats, família, companyes de lluita, feina i aficions. Tanmateix, la societat actual encara no està lliure de desigualtats de gènere ni d'una de les seves expressions més severes, les violències masclistes. Així, internet i les xarxes socials tampoc i, per tant, no són neutres. Per això, en una societat desigual de gènere encara trobem una forta fractura digital de gènere, sobretot pel que fa a les possibilitats de participar i liderar el desenvolupament tecnològic actual i futur. El domini dels

canals de comunicació digital encara està a les mans dels homes, blancs, occidentals, heterossexuals, etc. Per tant, tenim una societat digital molt masculinitzada on si no es fa res els masclistes i neomasclistes tenen una major capacitat d'imposar el seu discurs i formes de fer. Com a expressió més severa dels masclismes i les desigualtats de gènere, les nostres societats no estan lliures de violències masclistes, tampoc de violències masclistes online.

2. Violències masclistes: de què estem parlant?

Una de cada tres dones és agredida sexualment i/o físicament pel fet de ser dona a Europa i més de la meitat de dones catalanes ha patit algun tipus de violència masclista a la vida. Això també es relaciona amb les TIC. A través d'internet i les xarxes socials es poden facilitar i amplificar aquestes violències masclistes. A més, n'apareixen de noves. Les violències masclistes comporten greus conseqüències per a les persones que les pateixen. Els impactes són greus respecte la salut física i psicològica, socials i culturals, d'oportunitats educacionals i laborals, de capacitat de poder i participació política, de llibertat d'expressió i moviment, així com de capacitat de generació de narratives i espais amigables per les persones, també online.

La llei 5/2008, de 24 d'abril, del dret de les dones a eradicar la violència masclista, utilitza l'expressió violència masclista perquè el masclisme és el concepte que de forma més general defineix les conductes de domini, control i abús de poder dels homes sobre les dones i que, alhora, ha imposat un model de masculinitat que encara és valorat per una part de la societat com a superior. La violència contra les dones és l'expressió més greu i devastadora d'aquesta cultura, que no només destrueix vides, sinó que impedeix el desenvolupament dels drets, la igualtat d'oportunitats i les llibertats de les dones.

3. Violències masclistes online: quines formes prenen?

Una sèrie de violències masclistes online tenen a veure amb insultar, avergonyir i/o minar l'autoestima de les dones, com el ciberassetjament per raó de sexe o el titllar de puta "slut-shaming" en comentaris online. Altres violències tenen a veure amb continguts i venjances de tipus sexual, com el ciberassetjament sexual, el sexpreading o la pornografia no consentida. Finalment, apareixen nous atacs amb un fort component tecnològic, com atacs a webs feministes o el craqueig de comptes.

4. Violències masclistes online: qui agredeix i contra qui?

Cal que les dones seguim participant de les TIC de forma creixent. Per això és important que ens cuidem i minimitzem riscos en les nostres pràctiques online. Des dels feminismes doncs, es proposen una diversitat d'accions i mesures per cuidar-nos, des d'estratègies de mitigació i anàlisi de riscos digitals fins a la destrucció de material sensible o l'ús de formes de navegació segura. Aquestes violències masclistes, tenen en comú que la gran majoria d'agressors són homes. Ells actuen de forma individual o en grup contra dones, persones LGTBIQ* i, fins i tot, criatures. Especialment ataquen a les seves parelles o ex parelles, però també a altres dissidents sexuals i de gènere. Sobretot ataquen a les persones que destaquen per la seva capacitat de generar canvis al respecte, les feministes, polítiques, tecnòlogues, artistes i esportistes populars, entre d'altres.

5. Què podem fer? Cuidem-nos!

Cal que les dones seguim participant de les TIC de forma creixent. Per això és important que ens cuidem i minimitzem riscos en les nostres pràctiques online. Des dels feminismes doncs, es proposen una diversitat d'accions i de mesures per cuidar-nos, des d'estratègies de mitigació i anàlisi de riscos digitals fins a la

destrucció de material sensible o l'ús de formes de navegació segura.

- Cuidar (nos): cures personals (dormir, endreçar...), també en el nostre entorn i a l'ordinador.
- Valorar riscos: usos, contextos, horaris, espais, conèixer normes privacitat, conèixer la nostra ombra digital, etc.
- Estratègies de mitigació: màscares, identitats col·lectives, camuflatge, fragmentació, fortificació, bloqueig, reducció.
- Destrucció de material sensible: fotografies, vídeos, altres materials.
- Prioritzar eines segures i lliures: mail no corporatiu, plataformes, missatgeria, programari segur i lliure.
- Alta seguretat: navegació segura-anònima (TOR), xarxa segura a casa; servidors autònoms, encriptació/autenticació.

6. Què podem fer? Alter actuem!

Amb cuidar-nos no n'hi ha prou i cal actuar i revertir la situació actual. La solució només pot passar per fer front als agressors, eradicar aquest tipus de violències i, així, també possibilitar relacions digitals segures i lliures de violències masclistes per a totes les persones. Per això, des dels feminismes també es proposen iniciatives i accions com alertes de "machitrols" o la generació d'espais, discursos i imaginaris alternatius segurs i lliures de violències masclistes. Seguim avançant conjuntament cap a unes relacions digitals segures i lliures de violències masclistes?

- Documentar el teu cas o altres casos i situacions.
- Identificar, investigar i visibilitzar agressions, defenses i estratègies.
- Recuperar memòria i treure del silenci i de l'oblit tantes històries de dones.
- Bloquejar o silenciar agressors o grups d'agressors.
- Generar i transmetre informació i formació per la igualtat i transformacions de gènere.
- Denunciar agressions i buscar ajuda.
- Crear xarxa, comunitats i actuar juntes.
- Construir espais amigables per a les dones i les persones LGTBIQ*.
- Reivindicar canvis: estructurals, a plataformes online, i a les institucions.
- Paròdia, ironia, humor i alegria!

Núria Vergés Bosch

Núria Vergés Bosch és professora del Departament de Sociologia de la Universitat de Barcelona. És investigadora, docent i activista tecnosocial i feminista. Forma part de Copolis, un grup de recerca, formació i extensió universitària sobre Benestar, Comunitat i Control Social, i també de l'Institut Interuniversitari d'Estudis de Dones i Gènere (IIEDG). Té una filla. És integrant d'Alia, associació de dones per la recerca i acció, i del seminari interdisciplinari de recerca feminista SIMREF. També està implicada en projectes com La Base, Telenoika i Fxl, i és cofundadora del col·lectiu d'investigació Donestech. Ha realitzat múltiples projectes i [publicacions](#), i ha estat coordinadora del número 47 de la revista IDEES sobre feminismes. També us la podeu trobar cantant.

DonesTech

DonesTech és un col·lectiu format per diverses investigadores que va néixer a Barcelona l'any 2006. El seu objectiu és fer recerca i intervenir en el camp de les dones i els nous suports o noves tecnologies de la informació i la comunicació (TIC). Actualment, s'ha convertit en una entitat clau per entendre la recerca i l'acció ciberfeminista en els entorns activistes. Des de DonesTech han investigat l'ús de les TIC per part de les dones, així com la seva participació en la societat de la informació. Han estat pioneres en la recerca i l'acció ciberfeminista a Catalunya i a la resta de l'estat espanyol.